

նուիրելով զայն Ս. Գրիգորի Հայոց (անուան)։

Այդ վեհ և գեղարուեստական Տաճարը, Նէապոլսի Արքեպիսկոպոս Երանաշնորհ Պօղոս տ'Արեցցոյի ձեռքով օծուեցաւ, որ Թէաթինեանց կարգէն էր։

Իսկ 1576ին, Պալանոյ քաղաքին Ս. Հրեշտակապետ՝ կոչուած վանքը ջնջուելով, անոր վեց մայրապետները՝ Ս. Գրիգորի վանքիներուն միացան, իրենց հետ բերելով Ս. Յովհ. Մկրտչի արեան երկու շիշերէն մին։ Անցեալ դարու առաջին կիսուն (1824) ձուլուեցան ատոնց նաեւ Տոննարոմիդայի Քոյրերը, Մկրտչի արեան

միւս շիշն ալ բերելով։ Եւ վերջապէս 1864ին՝ միացան ատոնց նաեւ սրբուհի Բաղրիցիայիները, միասին բերելով այդ սուրբ կոյսին մարմինն ու արիւնը, ինչպէս նաեւ Երանուհի Ակլայինն ու Քրիստոսի Ս. Բեւեոր։

Այսքան կարեւոր գործի յաջող ելքին՝ Գերերջանիկ Արքեպ. Կարտինալը, չիւնայեց իր համակրելի և հեղինակաւոր աջակցութիւնը, իր ներկայացուցչին Գեր. Յովսէփ Տէ-Նիգոլայի՝ Թեմական Աթոռակալին ձեռքով։

Թրգմ. հ. Գրիգոր ՍԱՐԳՍԵԱՆ

1. S. Arcangelo a Baiano.

ՏԻՎԻՆ ԼԻԵՍԻ ՍԵՒՈՒՄԵԱՆ

ՍԽԱԼԱՆ՝ չենք ըլլար եթէ ըսենք որ մեր մէջ շատ դանդաղ եղած է գեղարուեստի ըմբռնումը՝ զրականութեան քով։ Կարծես ցաւի օրեր հարկաւոր էին որ այդ մարզին մէջ ալ յառաջագիւտէինք։ Եւ տեսանք քաղաքակիրթ Եւրոպան որ զմայլանք և դափնի կը ձօնէր գեղարուեստի նուիրուող տաղանդներուն, հայերուն անգամ։ Ո՞վ պիտի չգզայ ամօթ՝ տեսնելով մեզմէ աւելի խանդավառ ու սիրահար ֆրանսացիին և իտալացիին Շահինի, Փուշմանի, Թոգաթեաններու խնկարկու։

Արուեստագէտի և շնորհալի հայ արուեստագէտի մը փայլուն աստղը միջազգային երկներին վրայ, Կովկասէն մինչեւ Եգիպտոս, մինչեւ Իտալիա, Զուիցերի, Ֆրանսա, Գերմանիա, հայ աստղ մը որ կը շողշողայ Սիրանոյշ — Արեւան — Օ. Սեւումեան — Փափազեան — Շահխաթունի և այլն, համաստեղութեան մէջ՝ անշուշտ Տիկին Լիւսի Սեւումեան—Արզումանեանն է, որուն վերջերս տուած հմայիչ փորձերը վենետիկոյ մէջ հայ ու եւրոպական

ընտիր նմոյշներու, մեզ խանդավառեց պարզ արձագանգէն անդին համեստ տողեր նուիրելու — ինչպէս պիտի յիշեն ընթերցողները մեր խոստումը — իր ձայնին և բեմական արուեստին շուրջ, և եթէ ոչ արուեստագէտի հիմնական և խոր վերլուծում մը, գէթ անկեղծ գնահատութիւն մ'ընել կ'ուզենք մեր ընթերցողներուն հետ իր արուեստին՝ որուն մէջ ճարտարօրէն զուգած է շնորհ և կորով միանգամայն, ըմբռնումով մը որ ինչքան խոր՝ նոյնքան վստահ է։

Արուեստագէտ տիկինը, ծնեալ Խանտանեան, Աղքեսանդրապոլսեցի, հազիւ միամեայ՝ իր ծնողքին հետ կը փոխադրուի Թիֆլիս։ Գեղարուեստի ստպարէզը կը թեւակոխէ Թատերաբեմով, 1914ին, անուանի դերասան Օվի Սեւումեանի հետ՝ որուն ամուսինը կը դառնայ յաջորդ տարին։

Վեցամեայ գործունէութեան ընթացքին իր բեմի ընկերներն են եղած մեր լաւագոյն և կարող դերասանները՝ Սիրանոյշ,